

Wymagania edukacyjne

Historia klasa 7

Ocena dopuszczająca

Ocena dostateczna

Ocena dobra

Ocena bardzo dobra

Ocena celująca

<ul style="list-style-type: none"> - zna daty obrad kongresu wiedeńskiego; - potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu; - zna członków Świętego Przymierza - wymienia idee polityczne początku XIX w. - rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna; - opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I; - wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim - wie, kim był Piotr Wysocki; - wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie; - zna rezultat zmagañ powstańczych - wie kim była Emilia Plater – potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego informacje na temat powstania, recytuje dwie zwrotki „Śmierci pułkownika” A. Mickiewicza - rozumie pojęcie emigracji; - wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja; - zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich; - wymienia uczestników kongresu - wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm; - wymienia państwa, w których doszło do ruchów wolnościowych - wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską; - opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego; - wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz; - wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie - wymienia pierwszego dyktatora powstania; - opisuje wybuch powstania; - opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania; - wskazuje miejsca największych bitew; - wskazuje na mapie tereny, na których 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza; - rozumie znaczenie postanowień kongresu wiedeńskiego dla sytuacji Polaków - podaje przykłady obecności idei liberalizmu i konserwatyizmu w życiu politycznym Europy; - opisuje rewolucję lipcową we Francji jako przykład dążeń liberalnych - charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego; - opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego; - rozumie przyczyny ukształtowania się opozycji w Królestwie Polskim; - wymienia twórców nielegalnej i legalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele; - charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I - analizuje przyczyny powstania; - rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania; 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje okres napoleoński i epokę restauracji; - wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie - opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie - rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim; - opisuje rolę Ksawerego Druckiego-beckiego w gospodarczym życiu w Królestwa Polskiego - rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim - wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania; - analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje; - potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyizmu <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje i analizuje różne postawy -Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego informacje na temat powstania, recytuje wiersz „Śmierci pułkownika” A. Mickiewicza w całości
---	---	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> list. – wymienia twórców kultury polskiej na emigracji; – wie, jakie ugrupowania wysyłały emisariuszy do kraju i w jakim celu – zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska; – pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa – rozumie pojęcie Wiosny Ludów; – zna datę wybuchu Wiosny Ludów (1848 r.); – wskazuje na mapie obszary europejskie, które zostały ogarnięte wystąpieniami rewolucyjnymi – wskazuje ziemie polskie, na których w okresie Wiosny Ludów doszło do wystąpień – wymienia główne wynalazki XIX w.; – rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa; – wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w. – wie, kiedy była wojna krymska; – potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym; – wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie 	<ul style="list-style-type: none"> rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej; – wymienia przywódców powstania – potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego informacje na temat powstania, recytuje trzy zwrotki „Śmierci pułkownika” A. Mickiewicza – wymienia polskie obozy polityczne na emigracji; – rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji – wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego; – opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim; – zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego – zna postać Józefa Bema; – wie, czym był parlament frankfurcki; – zna cele, które stawiali sobie Węgrzy rozpoczynający powstanie – zna postać Józefa Bema; – wie, w których krajach Polacy brali udział w walkach w okresie Wiosny Ludów; – zna cele, które stawiali sobie Polacy 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje różne postawy polskich polityków; wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów; – wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych – potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego informacje na temat powstania, recytuje cztery zwrotki „Śmierci pułkownika” A. Mickiewicza – wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji; – charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji – dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach; – podaje przyczyny powstania krakowskiego; – podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej – omawia przyczyny wystąpień rewolucyjnych w Europie; – podaje skutki Wiosny Ludów. – opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich – wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego; – wymienia przyczyny powstawania fabryk; – dostrzega skutki rozwoju komunikacji; 	<ul style="list-style-type: none"> informacje na temat powstania, recytuje wiersz „Śmierci pułkownika” A. Mickiewicza w całości – wyjaśnia przyczyny upadku powstania; – porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice); – rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami – omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami; – wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami; – rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej; – rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r. – dostrzega i opisuje różnice między przyczynami Wiosny Ludów na różnych obszarach europejskich; – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy <ul style="list-style-type: none"> – rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków <ul style="list-style-type: none"> – porównuje polską Wiosnę Ludów z europejską, – dostrzega zmiany w celach stawianych sobie przez Polaków, analizuje politykę zaborców <ul style="list-style-type: none"> – analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej <ul style="list-style-type: none"> – porównuje rolę Garibaldiiego i Cavoura w Zjednoczeniu Włoch <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę europejską
---	---	---	--	---

<p>Włochy</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna postać Ottona von Bismarcka; – wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871; – wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego – wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.; – rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa; – zna postać Abrahama Lincolna; – wie, kto wygrał wojnę secesyjną – wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej; – wymienia mocarstwa kolonialne; – zna pojęcie kolonializmu; – zna określenie „perła w koronie”; – wie, kiedy trwała wojna ro-syjsko-japońska, i zna jej wynik – wskazuje kraje europejskie, które zjednoczyły się w drugiej połowie w XIX w.; – wymienia główne mocarstwa kolonialne; – wskazuje na mapie pozaeuropejskie obszary zajęte przez kolonizatorów; – wymienia wynalazki, które zmieniły życie codzienne w XIX w.; – zna postacie: Abrahama Lincolna, Ottona Bismarcka – krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym; 	<ul style="list-style-type: none"> – biorący udział w walkach okresu Wiosny Ludów – opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX wieku – wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy; – ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne – zna tapy wojny krymskiej; – zna postaci: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiego; – omawia etapy jednoczenia Włoch – wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec; – wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego – wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami; – wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna – opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów; – wskazuje na mapie kolonie brytyjskie – opisuje zmiany, które w XIX stuleciu zaszły w funkcjonowaniu przemysłu i życiu społecznym; – charakteryzuje społeczeństwo drugiej połowy XIX w.; – przedstawia politykę kolonizatorów wobec kolonizowanych państw 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego – wskazuje konsekwencje wojny krymskiej; – wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch; – wie, jak doszło do włączenia terytorium Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru znajdującego się pod władzą papieża do Watykanu – wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją; – uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec – wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA; – podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej; – wymienia przyczyny zwycięstwa Północy w wojnie secesyjnej; – wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej – uzasadnia europejski wyścig o kolonie; – podaje przyczyny i skutki kolonializmu; – uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym; – opisuje politykę USA na obszarze Chin – opisuje wpływ XIX-wiecznych przemian gospodarczych na funkcjonowanie systemów władzy oraz kształtowanie się nowych grup społecznych – wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska; 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego wystąpienia nie objęły ziem polskich pod zaborem rosyjskim; – dostrzega wpływ idei romantyzmu na wystąpienia narodowowyzwoleńcze okresu Wiosny Ludów – rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego; – porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w.; – omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw – rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i Zjednoczenia Włoch – uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch; – rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu; – wyjaśnia, dlaczego właśnie Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy; – wyjaśnia przyczyny niechęć-nego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec; – rozumie znaczenie warunków pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec – uzasadnia wpływ wojny secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej – rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych – dostrzega i przedstawia skutki kolonializmu we współczesnym świecie – rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego – uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu
--	---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni - wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka; - wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe; - wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania - wie, kim był Romuald Traugutt; - zna pojęcie katorgi; wymienia główne represje rosyjskie wobec Polaków - zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający; - wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego - wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego; - rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny; - wie, gdzie wybuchł najsłynniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim - potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego informacje na temat; recytuje dwie zwrotki „Roty” M. Konopnickiej - zna postaci: Michała Drzymała, Hipolita Cegielskiego - wskazuje na Austro-Węgry i Galicję, rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska; - wymienia narodowości w Galicji - zna określenie „epoka pary”; 	<ul style="list-style-type: none"> i obszarów - wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastopolska; - opisuje przebieg manifestacji patriotycznych; - zna postać Aleksandra Wielopolskiego; - zna programy Białych i Czerwonych - wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania; - opisuje formy walki powstańczej - przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym - wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat; - podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji - wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych; - przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji; - opisuje walkę w obronie języka polskiego w zaborze pruskim – potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego informacje na temat, recytuje trzy zwrotki „Roty” M. Konopnickiej - opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim - opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej; - wskazuje przejawy autonomii 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych; - przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego - wyjaśnia genezę i znaczenie branki; - opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów - podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków; - podaje przyczyny klęski powstania styczniowego - opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym; - opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji - przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją; - opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce - opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji; - charakteryzuje życie polityczne w Galicji; - przedstawia sytuację gospod. zab.austr. - wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce; - analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów - opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych; - opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w. - dostrzega znaczenie konstytucji; 	<ul style="list-style-type: none"> na rozwój USA; - wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem - analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu; - uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie; - analizuje przyczyny i skutki kolonializmu dla kolonizowanych i kolonizatorów - ocenia działania Wielopolskiego; - wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym - analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów; - porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego - przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania - rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej; - rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zab.rosyjskiego - dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków; - porównuje sytuację Polaków w 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ sytuacji międzynarodowej Austrii na wprowadzenie autonomii - dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w. - wskazuje źródła przemian obyczajowych - analizuje wpływ ideologii narodowej na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w. - wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnościowymi - wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnościowymi - rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji
--	---	---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym; - wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia - wie, co oznacza określenie „piękna epoka”; - zna wynalazki, które uczyniły kulturę masową - wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa; - wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy - wie, co to jest nowoczesna świadomość narodowa Polaków; - wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich; - rozumie skróty: PPS, endecja; - przyporządkowuje postacie Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych - zna datę: 1905 r.; - zna pojęcie strajk generalny; i określenie „krwawa niedziela”; - wymienia miasta zab.rosyjskiego, w których w 1905 r. były demonstracje - wymienia i wskazuje na mapie członków trojporozumienia i trójprzymierza - rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne - wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej; - wskazuje przywódców poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> galicyjskiej w różnych dziedzinach - uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”; - opisuje znaczenie osiągnięć technicz.: elektryczności, telefonu, samochodu; - wie, dlaczego w XIX stuleciu wydłużyła się średnia długość życia; - zna postacie: Th.Edisona, braci Lumière, Al.Grahama Bella - opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”; - wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.;rozpoznaje dzieła reprezentujące secesję i impresjonizm - zna poglądy socjalistów i narodowców, - wie, na czym polega sprawowanie władzy w monarchii konstytucyjnej i republice - opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków - wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów; - wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i Polska Partia Socjalist. - dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego - podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim; - opisuje strajki w Łodzi - wie, kiedy powstały trójprzymierze 	<ul style="list-style-type: none"> - zna twórców socjalizmu; - rozumie przyczyny pojawienia się ruchu związkowego i socjalistycznego - wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków - wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym; - przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, z uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych; - przedstawia formy działalności polskich partii - podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego; - wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego - opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania; - podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią i jak doszło do konfliktów zbroj. na Bałkanach - wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej - charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych; - uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917 - podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji; - przedstawia poglądy Włodzimierza 	<ul style="list-style-type: none"> zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury; - dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolski – potrafi odwołać się do jednego utworu literackiego zawierającego informacje na temat, recytuje „Rotę” M. Konopnickiej w całości - wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji; - opisuje konflikty narodowościowe w Galicji - uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w. - dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich; - analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów - dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy - wyjaśnia na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków - potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów politycznych na tle światowym; - wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę - wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych - analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją - analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej - omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne - analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania sytuacji międzynar. do odzyskania niepodległości przez Polskę; - rozumie wpływ interesów państw E. Zach.j na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich
--	--	--	---	---

<p>orientacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową - wie, kiedy wybuchła I wojna światowa; - wymienia kraje walczące w I wojnie światowej i wskazuje je na mapie; - podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny; - rozumie pojęcia wojny pozycyjnej i wojna manewrowa; wymienia nowe rodzaje broni z I wojny św. - wskazuje na mapie Rosję; - wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego; - zna postaci Mikołaja II, Lenina - wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej; - zna postaci: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego; - wie czym był <i>Akt 5 listopada</i> - wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.; - wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa; - wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej - wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; - wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r. - wskazuj na mapie kraje ententy i państwa centralne; - wie, które państwa należały do obozu zwycięzców I wojny światowej; 	<p>i trójporozumienie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w. - opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką; - opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową - wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; - opisuje wojnę pozycyjną; - zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu - opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików; - rozumie pojęcie obcej interwencji; - wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji; - podaje cechy rządów Mikołaja II i rządów bolszewickich, dostrzega różnice - wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach; - opisuje działalność Legionów; - wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej i omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej - wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych; - omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania; - wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni 	<p>Lenina;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r. - prezentuje postawy aktywistów i pasywistów; - rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków - omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny; - zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny; - wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni - zna postaci: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.; - zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich - podaje przyczyny i skutki powstania dwóch bloków polityczno-militarnych na przełomie XIX i XX w.; - charakteryzuje postawy Polaków przed wybuchem I wojny światowej – przedstawia różne poglądy polityczne; - opisuje stosunek poszczególnych państw do sprawy polskiej w okresie I wojny światowej; - podaje przyczyny i skutki rewolucji lutowej oraz przewrotu bolszewickiego w Rosji - wie, w jaki sposób Wilno znalazło się 	<p>przełomie XIX i XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia związki i powiązania między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, - wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice - analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie - omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych; - uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego - opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną; - opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików; - rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej; - podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji - rozumie znaczenie <i>Aktu 5 listopada</i> oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków - wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych; - rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej - omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez 	<p>-rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje znaczenie Bitwy Warszawskiej dla losów Polski i Europy; - analizuje i ocenia polską politykę zagraniczną
--	--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej; - wie, co wydarzyło się w roku: 1914, 1917, 1918; - wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość; zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wł. Lenina, Woodrowa Wilsona; - wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej - wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej - wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego - wymienia powstania i wojny, który doprowadziły do ukształtowania się granic II RP; - wskazuje główne dokumenty ustrojowe; - zna postać J. Piłsudskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny św. - wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski; - wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości - opisuje przebieg I wojny światowej; - charakteryzuje formy prowadzenia działań militarnych w okresie I wojny światowej; - opisuje przemiany zachodzące w Rosji w 1917 r.; - wie, w jakich okolicznościach doszło do odzyskania niepodległości przez Polskę; - przedstawia zmiany w technice i sztuce wojennej, które zaszły w czasie I wojny światowej - wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty; - zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic; - zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt - wymienia prezydentów Polski; - porównuje główne założenia konstytucji marcowej z kwietniową; - wymienia najważniejsze osiągnięcia II RP gospodarcze, naukowe, kulturalne - wymienia kraje, z którymi Polska zawarła sojusze i traktaty 	<p>w granicach Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje trudności Polski po zaborach na różnych płaszczyznach, podaje sposoby jakimi władze II RP z nimi walczyły; - opisuje działania, które wzmocniły Polskę gospodarczo; - opisuje zamach majowy i zmiany, które po nim zaszły, opisuje sytuację międzynarodową RP 	<p>Polskę w 1918 r</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na odzyskanie niepodległości przez Polskę; - przedstawia bezpośrednie i pośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej; - charakteryzuje zmiany polityczne, które zaszły w Rosji w wyniku rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego - przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów; - rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej - podaje przyczyny i skutki powstań i wojny bolszewickiej; - ocenia osiągnięcia II RP; - podaje cechy polskiego państwa autorytarnego 	
--	---	--	---	--